

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, חורף תשפ"ו, 2026

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (3) הם אינם קליטים.
 ב. החידוש "צפיית רצף" למילה הלוועזית בינג' מחזק את הביקורת של רחלי רוטנר, שכן חידוש זה הוא צירוף מילים בעברית כנגד מילה אחת בלוועזית. רחלי רוטנר טוענת שחידושי המילים בעברית צריכים להיות קצרים, קליטים ואטרקטיביים, ואילו הצירוף "צפיית רצף" הוא ארוך ומסורבל, ולכן אינו קליט. לשיטתה של רוטנר, הדברים לא יאמנו אותנו, ויעדיפו להשתמש במילה הלוועזית הקצרה, הכיפית והנוחה לשימוש.
 ג. כנגד ביקורתה של רחלי רוטנר, רונית גדיש טוענת כי מילים רבות שחידשה האקדמיה נשמעו מוכרות בתחילת הדרכה, אך מצאו את דרכן לתוככי העברית וכיום הן נשמעות מצוין.

2. א. פי רונית גדיש, חידושי מילים באקדמיה נקבעים בוועדות מינוח באגוון רב של תחומים בידי חברים מומחים. לעומת זאת, רחלי רוטנר הייתה מעדיפה כי האקדמיה תחשוב ותפעל כמו משרד פרסום ותתחשב בצורכי הציבור שצריק להשתמש במילים החדשות. לדעת רוטנר, לשם כך עליה ללמוד את קהל היעד, לבדוק את המילים החדשות באמצעות קבוצות ביקורת ולהתאים לציבור חידושים המתאימים לו.

3. א. יחסה של טלי בן-יהודה לפועלה של האקדמיה ללשון העברית הוא יחס של כבוד והערכה. אפשר ללמוד זאת מהשימוש שלה בצירופי מילים ובשמות תואר בעלי קונטציה חיובית, כאשר היא מתארת את פעילות האקדמיה. לדוגמה, לרשות החוקרים והמתעניינים עומד מאגר עצום, באתר האקדמיה יש מידע עשיר.

- ב. דוגמאות לתשובה:
 - שימוש בסלנג: האקדמיה קופצת ל' לפעמים לראש. / האקדמיה ללשון אומנם "נותנת עבודה". / אבל, היי, גם בן-יהודה לא עשה חיים.
 - לשון צינית וסרקסטית: לפעמים אני נזכרת שאני משלמת לאקדמיה ללשון העברית. / תצטרכו, אנשי האקדמיה, להתאמץ ולעשות קצת יותר מלזרוק הגדרות של שלוש מילים ולקוות שזה יתפוס.
 - כתיבה אישית: לפעמים אני נזכרת שאני משלמת לאקדמיה ללשון העברית. / אני אזרחית משלמת מיסים. / אני עצמי חיה ונושמת את השפה. / אני חשה.

4. דוגמה לסקירה
 האקדמיה ללשון היא המוסד העליון ללשון העברית בארץ, הפועל מתוקף חוק כדי למלא תפקיד לאומי בעיצוב דמותה הרוחנית של המדינה. האקדמיה היא מוסד מחקר האמון על טיפוח הלשון העברית ושימורה תוך הכוונת התפתחותה (בן-יהודה, 2024; גדיש, 2019).

בעשורים האחרונים חלה התפתחות רבה בפעילות האקדמיה. בצד פעילותה השוטפת בפרסום תקנות בתחום הלשון, ספרים וכתבי עת, היא מחזקת את הקשר עם הציבור ומנגישה את המידע באינטרנט וברשתות החברתיות (בן-יהודה, 2024; גדיש, 2019). אתר האינטרנט של האקדמיה הוא מאגר גדול של ידע בתחום הלשון העברית. הוא מאפשר למבקרים בו למצוא תשובות על שאלות רבות בתחום זה, ואף לקבל מענה על שאלות באמצעות מערכת פניות יעודית (גדיש, 2019). נוסף על כך האקדמיה פותחת את שעריה למבקרים באמצעות מרכז הדרכה חדש ומציעה מערך של השתלמויות לציבור הרחב. חיזוק הקשר של האקדמיה עם הציבור ופעילותה ברשתות החברתיות מטרם לחבא את העברית על הדור הצעיר, כדי שזה יכיר את לשונו ויכבד אותה (בן-יהודה, 2024).

- ביבליוגרפיה:
 - בן-יהודה, ט' (2024). בת שבעים וצופה אל הבאות. האקדמיה ללשון העברית. אוחר מ־hebrew-academy.org.il.
 - גדיש, ר' (יולי, 2019). השירות האמיתי של האקדמיה ללשון [...] מאקו. אוחר מ־mako.co.il.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ו, מס' 11241

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר – חובה (10 נקודות)

5. • ארבעים ותשעה
• חמש
• שישה
• השמונה עשר
• כארבעים וחמישה אלף
• שלוש
• אחת
• ותשע עשרה
• שבעה
• בעשרה

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

6. א. (1) חשוב שנבין מה עומד במרכז עשייתה של האקדמיה ללשון עברית. / משפט מורכב
- פסוקית נושא
פסוקית מושא
- איבר א איבר ב
- (2) האקדמיה שמה דגש על פעילות לציבור הרחב, ועם צמיחת המרשתת והרשתות החברתיות היא החלה לפעול גם בהן. / משפט איחוי

- ב. מילים אמורות להשתלב בחיי היום-יום בטבעיות ובקלילות. – תיאור
- ג. הגיע הזמן לבקש מאנשי האקדמיה שיראו לנו / להראות לנו מה הם עשו בכסף שלנו כל השנים.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ו, מס' 11241

7. א. (1) אילו היה למילה "האשטאג" תחליף חמוד, קצר וקליט בעברית, הדוברים היו מאמצים אותו.

(2) המילים החדשות ייקלטו בשפה, אם ציבור העיתונאים יסכים לוותר מדי פעם על היוקרה שבשימוש במילים הלועזיות.

- במשפט I – תנאי בטל, ובמשפט II – תנאי קיים.
- המילים החדשות ייקלטו בשפה, כאשר ציבור העיתונאים יסכים לוותר על היוקרה שבשימוש במילים הלועזיות.

ב. (1) אתר הבית של האקדמיה ללשון העברית נהפך למרכז (למילה העברית).

(2) פעולות אלה מקרבות את עשייתה של האקדמיה לציבור.

(3) האקדמיה מוציאה לאור ספרים וכתבי עת מדעיים.

(4) אין עוד מוסד שמעניק שירות כזה.

8. א. (1) העמדת מפעל המילון ההיסטורי, עיקר עשייתה של האקדמיה, כוללת איסוף של הספרות העברית

לדורותיה, ניתוח מילים ויצירת בסיס לכתובת ערכי המילון.

(2) שתי משימות אלה – מחקר הלשון והכוננת – שונות זו מזו, אך הן גם שלובות זו בזו.

• (שתי משימות (אלה)

נושא

ב. (1) על פי המחקרים, לתחיית העברית אין אח ורע בעולם.

(2) ברוב המילונים הערכים הם על פי סדר האל"ף-בי"ת.

(3) מילים חדשות מתקבלות במליאת האקדמיה על פי החלטת הרוב.

מושא	נושא	נושא	מושא
לואי			לואי
לואי			לואי
על מחקר עדכני	מבססת	האקדמיה	את הכוננת הלשון העברית

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ו, מס' 11241

9. א. •
- (1) הבעיה היא שאין חלופות ראויות למילים הלועזיות. נושא (+ לוואי)
- (2) לא נראה שהאקדמיה מצליחה למצוא חלופות ראויות למילים. מושא (+ לוואי)
- (3) מציאת חלופות ראויות היא תנאי לאימוץ של מילים. לוואי (+ לוואי)
- (4) בלי חלופות ראויות יעדיפו הדוברים את הלעז על פני העברית. תיאור (+ לוואי)
- החלופות – נושא, ראויות – נושא.
- ב. •
- (1) כל התלמידים יכולים להשתתף באולימפיאדת הלשון העברית, ולא רק תלמידים מצטיינים. שם תואר
- (2) חוקרים יוצרים שם עצם שם עצם פועל משתתפים בשיבות האקדמיה ללשון העברית.
- לא רק תלמידים מצטיינים, אלא כל התלמידים יכולים להשתתף באולימפיאדת הלשון העברית.

10. א. •

לרגל יום העברית נערך ריאיון עם נשיא האקדמיה ללשון העברית, פרופסור אהרן ממון. בריאיון הוא הסביר כי רוב אוצר המילים שהאקדמיה ללשון העברית מחדשת מיועד לחוקרים, למומחים ולאנשי מקצוע.

- ב. •
- (1) האקדמיה ללשון העברית מפרסמת תכנים לשוניים.
- (2) מאות אלפי גולשים עוקבים אחרי עמוד האינסטגרם של האקדמיה ללשון העברית.
- (3) הגולשים נהנים מן התכנים הלשוניים האלה.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ו, מס' 11241

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

11. מ-נ-י, נפעל
 י-ב-ל, הפעיל
 ע-ו-ר, פיעל
 ח-ז-י, קל/פעל
 פ-ר-ג-ן, פיעל
 ש-ח-ל, התפעל
 ע-ו-ד, הפעיל

12. א. (1) א-ו-ר
 (2) מאור
 (3) הפעיל
 (4) מאיר, הווה/בינוני
 (5) הפעיל, ציווי

- ב. • נְאֻעִים – שורשית.
 • מְאֻנְעִים – שורשית.
 • מְאֻסְפִים – מוספית.

- ג. (1) תשחץ
 (2) הלחם בסיסים
 תשבץ + חץ
 (3) שורש ומשקל

13. א. חוקרים – שם עצם, קל/פעל.
 מאפשר – פועל, פיעל.
 משתמשים – שם עצם, התפעל.
 מוסמך – שם תואר, הופעל.

- ב. (1) שם עצם, קטילה
 (2) שם תואר, קטיל

ג.

שייכות/קניין
 האקדמיה ללשון העברית פועלת כדי לעצב ולכוון את דְמוּתָהּ הרוחנית של המדינה.

אוספים
 שם תואר
 האקדמיה הקימה את "מפעל הַמְלֻוֹן (מילון) הַהִיסְטוֹרִי ללשון העברית", והיא גם קובעת

בעל מקצוע/תפקיד
 חלופות עבריות למילים לועזיות, כגון המילה רֵעִינָאִי (קופירייטר).

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ו, מס' 11241

14. א. (1) בזבוז, קיומה, איסוף – קיטול.
הכוונת, הודעות – הקטלה.
כתיבת, יצירת – קל/פעל.
(2) שמות פעולה
- ב. (1) השורש: פ-צ-י, הבניין: פיעל, הגוף: נסתר.
(2) למילה "פיצה" בתפקיד שם עצם אין שורש, משום ש"פיצה" היא מילה בשפה אחרת / שם לועזי.
- ג. (1) פצצת – פ-צ-ץ.
(2) פצפוצי – פ-צ-פ-ץ.
(3) הפצת – פ-ו-ץ.
15. א. נוספו / התווספו
השקיעו
אפשרו / יאפשרו
ציפו / צפו
נועד
נוצרות / נוצרו
משתייכים / משתייכות
דומים
- ב. מוסד
הקמה
שלטון
מידע
שינוי
הובלה
מכון
בנייה
תחושה / תחושות